

relevante aerofotografic (C. Crăciun) și o dare de seamă asupra relevelor monumentelor istorice efectuate prin fotogrammetrie terestră în 1962—1977 (Al. Guțu, Emilia Olteanu).

Am avut, de asemenea, onoarea ca în numele CRFAA să propun distinsei adunări internaționale cracoviene desfășurarea simpozionului CIPA din 1993 în România.

Pe parcursul desfășurării simpozionului am avut plăcerea de a ne bucura de toamna cracoviană și de o interesantă excursie la faimoasa mănăstire Czestochova, loc sfânt de pelerinaj pentru poloni.

SERGIU IOSIPESCU

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL «SATUL EUROPEAN AZI». CASA ȚĂRĂNEASCĂ — ARHITECTURĂ ȘI MENTALITATE

București, 14—18 noiembrie 1990

Sub genericul «Satul european azi» Bucureștii au găzduit în intervalul 14—18 nov. 1990, primul simpozion internațional de etnologie cu tema «Casa țărănească — arhitectură și mentalitate». În viitor întâlnirea specialiștilor din variate domenii de specialitate legate de viața satului urmează să aibă loc la 2 ani.

Simpozionul a fost organizat sub patronajul Ministerului Culturii de Comisia muzeelor și colecțiilor de artă, Societatea de antropologie culturală și Muzeul Satului. Deschiderea lucrărilor s-a făcut în prezența unor reprezentanți ai Ministerului Culturii și Parlamentului României. Cuvântările oficiale au fost urmate de comunicări susținute în plenul adunării de personalități marcante din țară și străinătate: prof. dr. Paul H. Stahl (Franța), prof. dr. Paul Petrescu, prof. dr. Jean Cuisenier (Franța), dr. Ioan Godea.

În continuare, lucrările simpozionului s-au desfășurat în patru secțiuni: Arhitectură, Mentalitate, Casa și relațiile sociale, Varia. Participarea a fost numeroasă atât în rîndul celor care au susținut comunicări, cât și a auditoriului. Specialiști din 14 țări (Albania, Belgia, Bulgaria, Cehia și Slovacia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Iugoslavia, Polonia, Portugalia, România, Ungaria, URSS) s-au întâlnit pentru a discuta probleme de arhitectură, etnografie, psihologie, sociologie etc. legate de viața satului, în toate implicațiile ei. De la elementele de continuitate a tradiției, pînă la transformările de structură determinate de schimbarea statutului de țăran, ceea ce într-un proces dinamic a dus la modificări în organizarea gospodăriilor și arhitecturii satului, aceste subiecte au preocupat cercetătorii. Tema centrală a dezbaterilor a fost *casa rurală*, realitate materială concretă și concept socio-cultural.

Secțiunea I, *Arhitectură*, a fost cea mai bogată în comunicări, tematic vorbitorii înscriindu-se pe cîteva coordonate: evidențierea arhitecturii tradiționale; studierea evoluției arhitecturii rurale în cadrul procesului de adaptare a satului la modificarea condițiilor generale de viață; prezentarea rezultatelor obținute în organizarea unor muzee ale satului. Multe din prezentări au fost însoțite de proiecții de diapozitive sau fotografii.

Modul de prezentare a lucrărilor acestei secțiuni conduce la ideea că majoritatea comunicărilor au fost descriptive și prea puține s-au lansat în interpretări. A decurs de aici o atmosferă «cuminte», neincitantă.

Secțiunea a II-a, *Mentalitate*, a grupat în special probleme de etnologie. Valoarea de simbol a diferitelor obiecte, practicile magice legate de casă, transformări ale mentalității urmărite pe mai multe generații sînt cîteva din subiectele abordate.

Casa și relațiile sociale este a III-a secțiune, ce a grupat o serie de foarte interesante comunicări în care, cu deosebire, s-au interferat mai multe domenii de cercetare, cu rezultate din cele mai bune. Menționăm cîteva teme: importanța formelor arhitecturale în crearea cadrului optim de viață, reflectarea transformărilor sociale în aspectul casei tradiționale, satul românesc în viziunea călătorilor străini.

Ultima secțiune, a IV-a, *Varia*, a reunit comunicări în care cercetarea științifică s-a apropiat cel mai mult de domeniul artelor vizuale. Astfel, de la ambianța cromatică, ornamentica arhitecturii rurale și tapiseria tradițională, la consișterea etnolingvistice subiectele abordate au acoperit o arie foarte întinsă.

Lucrările reuniunii internaționale s-au încheiat

cu o excursie la Curtea de Argeș și Golești. De asemenea trebuie menționată expoziția de fotografii « Satul european », deschisă cu această ocazie la Palatul Elisabeta. Pentru că numărul exponatelor a fost mic, atenția vizitatorilor a fost în mare măsură distrasă de arhitectura plăcută a palatului ce găzduia expoziția.

Simpozionul a prilejuit întâlnirea a numeroși specialiști și a fost o bună ocazie de cooperare între instituțiile de profil din Europa. Lucrările simpozionului urmează a fi publicate într-un volum special în viitorul apropiat.

GEORGETA POP

PRIORITĂȚI ÎN EVIDENȚA, CONSERVAREA, RESTAURAREA ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A MONUMENTELOR ISTORICE

Sesiunea anuală de comunicări, București, decembrie 1990

Sub egida CNMASI și a DMSI în 6—7 decembrie 1990 a avut loc la București prima întâlnire a specialiștilor din domeniul conservării și restaurării monumentelor, după reorganizarea Direcției în noua formulă.

Sesiunea a fost organizată în două părți: prima parte, dedicată înaintașilor și idealurilor lor și partea a II-a, cuprinzând comunicări ale cercetătorilor din cadrul DMSI și a muzeelor din țară. Sesiunea s-a încheiat cu participarea la două mese rotunde organizate pe specialități.

În deschiderea lucrărilor prof. dr. arh. Gr. Ionescu, membru corespondent al Academiei Române, președintele CNMASI, a prezentat un *Medalion G. M. Cantacuzino*.

Evocarea unor momente importante din viața marelui arhitect restaurator și om de cultură au arătat un destin de excepție, în care profesionalismul s-a îmbinat fericit cu suflul poetic. Personalitatea lui G. M. Cantacuzino s-a manifestat ca arhitect, restaurator, desenator, scriitor, conferențiar și cercetător. De menționat că în intervalul 1949—1956 activitatea sa a fost legată în cadrul DMI de completarea listei monumentelor istorice.

O altă mare personalitate căreia cei ce se dăruiesc domeniului restaurărilor îi sînt datori un nesfîrșit omagiu este N. Iorga. Dr. Andrei Pippidi a susținut comunicarea *N. Iorga — comemorare*, prilej de trecere în revistă a unei activități uriașe: inițierea listei monumentelor istorice, adunarea obiectelor de patrimoniu, conferințe pentru educarea poporului, numeroase lucrări privind monumentele istorice. Activitatea sa în cadrul CMI a fost evocată în relație cu ceilalți membrii: Al. Lapedatu, Victor Brătulescu, Al. Bărcăcilă, N. Bulat etc.

La încheierea primului an de funcționare a CNMASI, vicepreședintele Comisiei, dr. Radu

Popa, a prezentat succint activitatea desfășurată. Subliniem cîteva din multitudinea problemelor ce se impun rezolvării la nivel central: în lipsa legii monumentelor Comisia lucrează pe baza cîtorva acte normative și prevederi din legislația veche; lipsa specialiștilor în număr suficient pentru a face față situației dezastruoase în care se află multe monumente istorice în